dosarul nr.2-16740/24
2-24144431-12-2-17122024-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

03 aprilie 2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Violeta Gîrleanu
Grefier Mădălina Chivu
cu participarea:
reprezentantului reclamantului Sinigur Ștefan – avocatul Albu Vasile, în baza mandatului nr.1513803 din 09.09.2024
reprezentantului pârâtului Ministerul Justiției – Grosu Sandu, în baza procurii nr.9 din 19.02.2025

examinând în şedinţă publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan către Ministerul Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Talmaci Roman privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 22.01.2009, încasarea prejudiciului în mărime de 60 932,03 euro, încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 lei

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 12.12.2024, avocatul Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 22.01.2009, încasarea prejudiciului în mărime de 60 932,03 euro, încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 lei (f.d.3-5).
2. La data de 17.12.2024, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cererea de chemare în judecată a fost repartizată, în mod automat-aleatoriu, judecătorului Violeta Gîrleanu (f.d.1).
3. În motivarea cererii de chemare în judecată, a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău, nr.2-300/09, din 22.01.2009, a fost admisă parțial cererea de chemare în

judecată înaintată către Agaev Radj Rza, fiind dispusă încasarea de la Agaev Radj în beneficiul lui Sinigur Ștefan suma de 11 700 euro, convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii cu titlu de datorii; suma de 11 700 euro, convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii cu titlu de penalitate; suma de 1 000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

A notat că 3 titluri executorii eliberate în baza acestei hotărâri au fost depuse spre executare silită executorului judecătoresc Talmaci Roman, iar în baza cererii a fost pornită procedura de executare.

A menționat că hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău nr.2-300/09 din 22.01.2009, până în prezent nu este executată, din motive necunoscute, iar fără intervenția statului, legal, nu se poate executa silit un document executoriu, decât prin intermediul instrumentelor instituite și reglementate de stat, or, ultimul potrivit practicii CEDO e responsabil și îi revine această obligație pozitivă.

A specificat că în perioada executării hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău nr.2-300/09 din 22.01.2009, debitorul Agaev Radj, fără a suporta careva consecințe de răspundere contravențională ori penală a înstrăinat un bun imobil - casă de locuit din *****, care îi aparținea cu drept de proprietate, lăsând executarea hotărârii în voia sorții.

A subliniat că în rezultatul neexecutării în termen rezonabil, mai mult de 15 ani a hotărârii judecătorești, reclamantului i-a fost zdruncinată sănătatea. Cu greu încearcă să-și revină din starea de retrăiri, suferințe și stresuri morale și psihice, provocate de atmosfera de nedreptate și injustiție, în care s-a aflat tot acest timp. Plus la asta și suferințele sufletești ale membrilor familiei și rudelor, care foloseau preparate medicale calmante.

La fel, a indicat că prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești pe tot restul vieții i-a fost ruinată situația economică-financiară și materială a sa și a familiei sale La momentul depunerii spre executare a hotărârii judiciare în cauză avea doi copii minori- f*****, care tot din cauza neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești au fost constrânși în asistența materială și au crescut la limita nevoilor ori chiar a sărăciei.

A relevat că prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești i-au fost încălcate în mod grosolan drepturile ocrotite de codul de procedură penală, precum și de Legea de bază a țării Constituția R. Moldova și, anume, dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art.24); la libertatea individuală și siguranța persoanei (art.25); la un proces echitabil, inviolabilitatea persoanei, accesul la justiție, dreptul la proprietate (art.46) ș.a.

A indicat că conform alin.(1) art.24 din CE, la cererea creditorului, executorul judecătoresc este în drept să calculeze și să încaseze dobânzile, penalitățile și alte sume rezultate din întârzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art.942 din Codul civil. Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu prin care se stabilește obligația principală, până la stingerea acesteia. Sumele menționate se calculează de la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la

data la care creanța a devenit exigibilă (scadentă) și până la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Reieșind din cele stipulate supra, suma bănească în echivalentul dobânzii de întârziere, determinată conform art.942 CC RM, care și este prejudiciul pricinuit prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, constituie sumă de 60.932,03 euro.

A notat că în acest sens în rezultatul aplicării unei formule științific elaborate recunoscută și admisă de sistemul judiciar al țării și s-a stabilit, că doar sub formă de dobândă de întârziere a pierdut și pierde suma numită. Fiind folosită efectiv într-un contract de depozit la orice bancă comercială din țară, suma neexecutată de 23 400 euro, era pasibilă de a acoperi în mod suficient, din contul dobânzii, majoritatea cheltuielilor familiei pe toată perioada neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și asta este o probă în plus a cheltuielilor materiale ratate. Astfel la o dobândă minimă de 4% era posibil de realizat un venit de circa 1 000 euro anual.

Consideră că în cazul său persistă o legătură de cauzalitate între pretinsa violare a dreptului la durata rezonabilă a pierderilor materiale datorită imposibilității de a se folosi de drepturi pecuniare sau de a se bucura de fructele acestora (Cravcenco, Boboc, etc.), adică conform legii economiei și finanțelor, conform cărei banii produc bani.

A indicat că în rânduri repetate a suportat cheltuieli pentru asistența juridică a avocaților în multiple litigii inițiate de debitorul Agaev Radj. La fel a avut cheltuieli de transport, cheltuieli poștale, de corespondență. Având legături în organele de drept, la ce făcea accent singur Agaev acesta a ieșit uscat și basma curată din toate litigiile și doveditor în acest sens este Portalul Național al instanțelor de judecată.

Consideră că doar prin mită, cumetrism ori incompetență, Agaev a fost scos de sub urmărire penală în baza art.190 (5) CP RM și cauza penală nr.*****. Din ordonanța de pornire a UP reiese, că la 19.07.2006 cet.Agaev Radj Rza a.n. ***** - director SRL „***** împreună cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, prin înșelăciune și abuz de încredere, în scopul procurării din Germania a vitelor de rasă ”Simmental” în număr de 10 capete, a însușit de la Sinigur Ștefan bani în sumă de 196 560 lei.

A menționat că pentru pretinsa chipurile violare a drepturilor sale în cadrul dosarului nominalizat supra, Agaev a solicitat de la stat în persoana MJ RM și prin hotărârea nr.2-18654/2022 din 11.04.2023 în contul reparării prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de cercetare penală și de anchetă preliminară, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești i s-a acordat suma de 90 000 lei, dintre care 10 000 pentru asistența juridică și 80000 cu titlu de prejudiciu moral.

A specificat că fiind convins în puterea slabă a instituției judecătorești, Agaev Radj în 2022 în contradictoriu cu Sinigur Ștefan și executorul judecătoresc Talmaci Roman a solicitat instanței anularea răspunsului, în procedura de executare nr.003-58r/19, precum și încetarea procedurii de executare nr.003-58r/19 pe motivul stingerii obligației. Prin încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr.25-5208/2022 din 30.10.2024, cererea de contestare a actelor executorului judecătoresc a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

A notat că înafara prejudiciului material i s-a cauzat și un prejudiciu moral incomensurabil, care constă în distragerea de la obligațiile și acțiunile cotidiene la nenumăratele ședințe de judecată, deplasări la poliție, procuratură și alte organe prin ce iarăși fiind privat de dreptul la libera deplasare în interese personale și de familie și administrare a timpului după bunul său plac. Fiind pe coridoarele organelor de drept chiar și cu statut de creditor în locul compătimirii a suportat privirile disprețuitoare și replicile acide ale funcționarilor organelor statului, a debitorului și a reprezentanților lui.

Apreciază dauna morală la suma de 300 000 lei, aceasta reieșind din suferințele la care a fost supus, lipsurile suportate, din bunul simț și care o consideră posibilă să-i asigure o satisfacție sufletească.

Solicită reclamantul Sinigur Ștefan:

- constatarea faptului încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău nr.2-300/09 din 22.01.2009, prin care s-a dispus încasarea în beneficiul său de la Agaev Radj a sumei de 23 400 euro și 1 000 lei;

- încasarea în beneficiul său din contul bugetului de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției suma bănească în echivalentul dobânzii de întârziere, determinată conform art.942 CC RM, care și este prejudiciul pricinuit prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în sumă de 60 932,03 euro;

- încasarea în beneficiul său din contul bugetului de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției suma de 300 000 lei, suma ce constituie echivalentul prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești;

- încasarea în beneficiul său din contul bugetului de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției suma de 10 000 lei cu statut de cheltuieli de judecată, constituite din suma contractului de asistență juridică.

4. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23.12.2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de avocatul Albu Vasile, reprezentantul potențialului reclamant Sinigur Ștefan, acordându-i 5 zile pentru înlăturarea neajunsurilor (f.d.38-39).
5. Prin încheierea protocolară a judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Violeta Gîrleanu, din 19.02.2024, a fost dispusă atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a executorului judecătoresc, Roman Talmaci (f.d.143-144).
6. *La data de 31.05.2025, prin intermediul cancelariei instanței, reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției, a depus referință*, invocând faptul că califică cererea de chemare în judecată a reclamantului Sinigur Ștefan ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă, invocând următoarele.

Din conținutul cererii de chemare în judecată, partea reclamantă pretinde că pe parcursul a 15 ani de zile, nu are loc executarea documentelor executorii emise în favoarea reclamantului, de încasare a datoriei de la Agaev Radj.

A specificat că reclamantul invocă că pe întreaga perioadă de timp în care documentul executoriu se află spre executare, nu au fost întreprinse acțiuni reale pentru executare, iar debitorul s-a folosit de acesta inacțiune, care a cauzat reclamantului un anumit grad de prejudiciu.

A notat că la 24.12.2024, Ministerul Justiției prin intermediul poștei electronice a fost notificat despre formularea acțiunii de către Sinigur Ștefan, în temeiul Legii nr.87/2011.

A subliniat că netemeinicia acțiunii reclamantului Sinigur Ștefan se explică prin faptul că reieșind din normele din Codul de executare și din Legea nr.113, executarea începe de la cererea creditorului, în acest sens este relevant de a menționa faptul că orice acțiune a executorului judecătoresc în vederea executării documentului executoriu, necesită cererea creditorului.

A indicat că reieșind din aceste circumstanțe, analizând comportamentul executorului judecătoresc, nu pot vorbi despre neîntreprinderea tuturor măsurile necesare în vederea executării documentului executoriu nominalizat supra, în condițiile în care executorul judecătoresc a reacționat prompt la toate cererile reclamatului și în acest sens nu îi poate fi imputată tergiversarea executării.

A atras atenția că din actele anexate la cererea de chemare în judecată, și anume încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr.25- 5208/2022 din 30.10.2024, în cadrul procedurii de executare a documentului executoriu, la 10.11.2011 și 14.11.2011, părțile procedurii de executare cu participarea executorului judecătoresc au încheiat un acord (grafic) privind eșalonarea datoriei, cu asumarea de către debitor a achitării datoriei existente. După cum rezultă din datele incluse în actul judecătoresc pre-citat, datoria debitorului procedurii de executare fiind de 22 000 euro și 1 000 lei, din suma de 23 400 euro și 1 000 lei, deci debitorul în condițiile stabilite de părți a efectuat plata datoriei în mod parțial în mărime de 1 400 euro.

Consideră că în aceste condiții, nu poate fi acceptat argumentul că executarea documentului executoriu nu a avut loc în principiu, ori din conținutul cererii de chemare în judecată, partea reclamantă implică asupra unei neexecutări absolute a documentului executoriu, deși din actele prezentate de către partea reclamantă rezultă contrariul.

A menționat că în cadrul procedurii de executate a documentului executoriu, executorul judecătoresc Roman Talmaci, a întreprins un șir de acțiuni privind determinarea debitorului la executarea documentului executoriu, precum atragerea la răspundere contravențională în baza art.318 Cod contravențional, potrivit hotărârilor judecătorești nr.4c-99/2018 din 11.05.2018 și nr.4-628/19 din 04.06.2019, în cadrul proceselor contravenționale, în special în cauza nr.4c-99/2018, instanța de judecată investită cu examinarea cauzei a constatat că neexecutarea documentului executoriu, are loc datorită eschivării intenționate a debitorului, acțiuni care nu pot fi supuse controlului de către executorul judecătoresc sau de către o autoritate a statului, comportamentului debitorului în procedura de executate, constituie un aspect intrinsec a persoanei și nu poate constitui un temei de a cere de la stat în condițiile Legii nr.87/2011, repararea unor prejudicii materiale sau morale.

A specificat că după cum rezultă din poziția expusă de către partea reclamantă în conținutul cererii de chemare în judecată, față de debitorul procedurii de executare, s-a solicitat

aplicarea interdicției de a părăsi țara, însă prin încheiere judecătorească (fără a fi specificată o dată exactă a acesteia), aplicarea interdicției a fost respinsă. Din conținutul cererii de chemare în judecată, nu poate fi dedus că reclamantul având calitatea de creditor în procedura de executate, a solicitat executorului judecătoresc înaintarea repetată a demersului privind aplicarea unor interdicții față de debitorul procedurii de executare, inclusiv interdicția de a părăsi țara.

A indicat că din actele care au fost anexate la cererea de chemare în judecată, partea pârâtă nu poate determina cu certitudine că reclamantul a formulat o cerere către executorul judecătoresc privind aplicarea în mod repetat a interdicției de a părăsi țara.

A menționat și faptul că partea reclamantă în cererea de chemare în judecată a indicat că debitorul a acționat în mod ilegal prin comercializarea unui bun imobil ce-i aparținea cu drept de proprietate, casă de locuit, situată în r.Cantemir, s.Țiganca, iar resursele provenite din comercializarea acestui bun, au fost folosite de debitor în interesele personale, acțiune care a periclitat posibilitatea executării documentului executoriu. La cest capitol, partea pârâtă ridică obiecții privind diligența părții reclamante în realizarea drepturilor și intereselor sale material-procesuale, ori în cazul în care a devenit cunoscut faptul că, debitorul în cadrul procedurii de executare într-un anumit mod a dispus de careva proprietăți ale sale, și acest fapt a fost tăinuit, care a fost motivul sau omisiunea justificată de a nu introduce în instanța de judecată o acțiune privind declararea nulității actului juridic civil de dispoziție asupra bunului imobil, ce a aparținut cu drept de proprietate debitorului.

Consideră că partea reclamantă dispune de dreptul înaintării unei acțiuni civile, prin care se va contesta legalitatea contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, în special când vânzarea acestuia sa produs în interiorul unei proceduri de executare în desfășurare, iar restituirea bunului imobil în patrimoniul debitorului, ar permite satisfacerea creanțelor creditorului urmăritor.

Or, acțiunea în nulitate nu poate fi formulată de către executorul judecătoresc, ori acesta nu ține de procedura de executare, fiind o acțiune separată și este o prerogativă exclusivă a creditorului. Inacțiunea creditorului în realizarea unor acțiuni care pot avea ca efect, achitarea datoriei, nu poate fi imputată statului și nu poate fi privită ca un temei capabil să acorde părții dreptul de a cere compensarea unui pretins prejudiciul material sau moral cauzat.

Consideră că un alt aspect ce urmează a fi menționat ține de cauza penală nr. *****, pornită pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) CP, ori din cererea de chemare în judecată nu poate fi deslușit dacă, acțiunile organului de urmărire penală au fost contestate de către partea reclamantă în ordinea prevăzută de Codul de procedură penală, iar în cazul în care acestea nu au fost contestate, urmează la fel a fi constată inacțiunea creditorului în protejarea intereselor sale, în contextul în care implică legătura de cauzalitate cu procedura de executare.

A notat că spectrul acțiunilor executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare, este strict determinat de lege (Codul de executare) și nu poate fi depășit la doleanța creditorului procedurii de executare, în vederea obținerii unor rezultate sau determina debitorul să execute documentul executoriu. Astfel, la executarea documentului executoriu de către executorul Judecătoresc, urmează a fi aplicate prevederile art.63 Cod de executare, care reglementează

măsurile de asigurare pentru executarea documentului executoriu, care determină acțiunile primare într-un executarea unui document executoriu. În același timp, Codul de executate prevede și unele măsuri restrictive, precum, interdicția de a părăsi țara (art.64 Cod de executare), aducerea forțată a debitorului (art.73 Cod de executare).

Consideră că este important de menționat faptul că realizarea măsurilor de executare a documentului executoriu, poate fi afectată de unele condiții ce nu depind de voința părților, în special comportamentul dolosiv a debitorului, care refuză executarea intenționată a documentului executoriu, iar acest fapt îngreunează considerabil durata de executare a documentului executoriu.

Astfel, pentru a determina dacă reclamantul poate fi subiect al unei acțiuni privind constatarea încălcării termenului legal de executare a hotărârii judecătorești, prin efectul Legii nr.87/2011, este necesar de a determina dacă spectrul de acțiuni realizate în procedura de executare au purtat un caracter obiectiv și au fost realizate în condiții de promptitudine.

A specificat că dacă ne conducem strict de conținutul cererii de chemare în judecată, partea reclamantă nu a prezentat nici un argument plauzibil și susținut din punct de vedere legal că în cadrul procedurii de executare a documentului executoriu au fost admise erori, omisiuni sau neglijență din partea executorului judecătoresc, fapt ce ar permite instanței de judecată să formeze o poziție preliminară privind pretinsa încălcarea a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

La fel, consideră că din conținutul acțiunii formulate, partea reclamantă nu a prezentat nici un argument privind nerealizarea anumitor acțiuni în procedura de executare, care erau necesare și utile la o anumită perioadă de timp, fapt ce pune la îndoială temeinicia acțiunii formulate.

Indică că partea reclamantă nu a prezentat nici o probă că în cadrul procedurii de executare că a solicitat executorului judecătoresc realizarea anumitor acțiuni, care însă nu au fost dispuse de către executor, din motive nejustificate sau neobiective.

Consideră că pentru justa soluționare a cauzei este imperativ ca partea reclamantă să menționeze spectrul de acțiuni care puteau fi realizate în vederea executării documentului executoriu și dacă aceste acțiuni aveau un impact esențial pentru executarea documentului executoriu.

A specificat că în partea argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată privind încălcarea unui spectru de drepturi fundamentale, precum dreptul la viață, integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și siguranța persoanei, accesul la justiție, dreptul la un proces echitabil, partea pârâtă le consideră iluzorii și care urmează a fi apreciate critic de către instanța de judecată. Drept exemplu, invocarea dreptului la viață, de regulă are loc atunci când, s-a produs decesul persoanei în condiții neclare, ori statul are obligația de a proteja viața oricărei persoane indiferent de circumstanțe, prin excluderea factorilor de abuz sau pericol, care pot avea urmări iremediabile. După cum rezultă din acțiune reclamantul este în viață și nu este clar cum poate fi invocat încălcarea dreptului la viață, în contextul în care nu există un pericol pentru viața acestuia.

În partea invocării accesului liber la justiție, a menționat că dreptul de acces la un tribunal și din perspectiva CEDO, nu este un drept absolut și poate fi limitat prin necesitatea realizării unor condiții obiective de acces la instanța de judecată (cauza S.R.L. „Tudor Comerț" vs Republica Moldova).

Consideră că la caz, nu poate fi dedus prin probe că reclamantul a fost lipsit de posibilitatea de a se adresa în instanța de judecată în mod liber, iar în contextul procedurii de executare, nu se atestă că primul a fost într-un fel îngrădit în contestarea acțiunilor executorului judecătoresc în instanța de judecată sau înaintarea unei acțiuni conexe cu procedura de executare pe condiții generale.

În partea pretenției pecuniare formulate de către partea reclamantă, sub forma încasării dobânzii de întârziere în mărime de 60 932,03 euro, consideră că acesta este lipsită de suport probatoriu și contravine circumstanțelor cauzei.

A specificat că în cadrul procedurii de executare creditorul a recepționat de la partea pârâtă suma de 1 400 euro, în contul stingerii datoriei, fapt confirmat prin actele din procedura de executare, respectiv suma datoriei restante este de 22 000 euro și un pretins calcul a dobânzii de întârziere, trebuie să rezulte din suma care a rămas neachitată, cu excluderea perioadei de achitare.

În aceiași ordine de idei, consideră că concluzia înserată în cererea de chemare în judecată privind dobânda anuală în cazul unui depozit bancar, informația prezentată în conținutul cererii de chemare în judecată este lipsită de suport probatoriu și constituie o viziune personală a părții reclamante. La fel, la cererea de chemare în judecată, nu a fost anexată cererea adresată executorului judecătoresc privind calcularea dobânzii de întârziere, iar calculul prezentat este efectuat nemijlocit de către reclamant și astfel nu poate fi luat în calcul.

Consideră că este important de menționat că scopul Legii nr.87/2011 este de a acorda după caz o compensație pentru încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, dar nu de a acoperi datoriile care nu au fost executate în procedura de executare. Partea reclamantă, din cerințele formulate urmărește anume scopul de a compensa datoria care nu a fost executată, sub forma dobânzii de întârziere.

A reiterat că posibilitatea compensării unui prejudiciu în condițiile Legii nr.87/2011 este determinat de faptul dacă există o legătură de cauzalitate între încălcarea dreptului și imposibilitatea folosirii mijloacelor financiare, la caz, partea reclamantă nu a prezentat nici o probă că dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești a fost încălcat din motive care pot fi imputate celui responsabil de executarea documentului executoriu.

La fel, a menționat faptul că întinderea prejudiciului se determină de către instanța de judecată în fiecare caz în parte, în condițiile art.2 alin.(6) Legea nr.87/2011.

Cu privire la cerința din cererea de chemare în judecată privind repararea pretinsului prejudiciul moral cauzat, a menționat că cerința nominalizată este nejustificată, după cum urmează.

Astfel, în partea invocării de către partea reclamantă a pretinselor daune aduse sănătății, specifică că la cererea de chemare în judecată nu a fost anexată nici o probă că, neexecutarea

hotărârii judecătorești a determinat o dereglare de lungă durată a sănătății, și necesitatea administrării unor preparate medicamentoase.

În partea ce ține de asigurarea necesităților familiale, a menționat că partea reclamantă nu a demonstrat lipsa capacității de muncă, prin care ultimul nu ar fi putut să asigure un trai decent membrilor familiei sale, iar restituirea sumei împrumutate servea drept o unică sursă de existență. Partea reclamantă în calitate de părinte are obligația morală de a întreține proprii copii, iar responsabilitatea dată nu poate fi diminuată sau exclusă prin faptul că se află în executare un document executoriu.

A indicat că prin prisma criteriului suferințelor fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice, noțiunea de prejudiciu moral include suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal).

Consideră că la caz, reclamantul nu a prezentat o poziție pertinentă și concludentă care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, probate inclusiv în cuantumul solicitat a fi compensat iar toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter formal, fără a dispune de careva suport probatoriu.

A conchis că instanța urmează să ofere o apreciere justă a probelor, în contextul în care unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că acel cuantum al despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor (a se vedea la caz, cauza Cozimolici decizia Colegiul Penal lărgit al CSJ din 26.12.2008, nr. lra-13 59/08).

Consideră că obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea reclamantă, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea. La caz, reclamantul nu a prezentat o poziție pertinentă și concludentă care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, probate inclusiv în cuantumul solicitat a fi compensat.

A specificat că toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter formal, fără a dispune de careva suport probatoriu, motiv din care urmează a fi respinsă pretenția privind repararea prejudiciului moral cauzat. Or, prin prisma celor enunțate mai sus, în raport cu circumstanțele de fapt și de drept a prezentei acțiuni, desprinde că în acțiunile executorului judecătoresc nu persistă careva temeiuri de tergiversare a executării hotărârii judecătorești vizate, mai mult ca atât, au fost întreprinse și se întreprind în continuare toate măsurile necesare privind executarea acesteia.

A subliniat că rolul creditorului (reclamantului în speță), în cadrul procedurii de executare nu se rezumă numai de a solicita urgentarea executării dar în conformitate cu prevederile art. 44 alin. (5) din Codul de executare, mai este și în a acorda executorului judecătoresc sprijin efectiv

pentru aducerea Ia îndeplinire a executării silite, punându-i la dispoziție și mijloacele necesare în acest scop.

În contextul celor enunțate, constată că unul din factorii care a afectat și afectează procedura de executarea a hotărârii judecătorești din speța principală, ține în mod direct și de comportamentul părților, în persoana debitorului.

Adițional, celor indicate mai sus, a notat că o întârziere în executarea unei hotărâri judecătorești poate fi justificată în anumite circumstanțe. La caz, însăși reclamantul în cererea de chemare în judecată a recunoscut faptul că debitorul procedurii de executare a inițiia anumite litigii, iar realizarea anumitor acțiuni de executare la fel necesitau formularea acțiuni în instanța de judecată (interdicția de a părăsi țara) (A se vedea cauza examinată de către CEDO: Josan contra Moldovei, nr.37431/02, § 18; Burdov contra Rusiei, nr. 59498/00, §35)

Mai mult ca atât, remarcă că acordarea prejudiciului conform Legii nr. 87 nu constituie o regulă generală, dar o excepție de la această regulă, care necesită a fi confirmată prin anumite criterii bine definite.

În partea solicitării de compensare a cheltuielilor de asistență juridică suportate, observă că la cererea de chemare în judecată nu a fost anexat o dovadă de achitare a serviciilor avocatului, precum și un raport cu privire la acțiunile îndeplinite și timpul efectiv folosit pentru realizarea sarcinilor pe marginea prezentului litigiu, motiv din care cerința dată urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.53-56).

7. În ședința de judecată, avocatul Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan, a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia în sensul declarat.
8. În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției, Grosu Sandu, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.
9. În ședința de judecată, intervenientul accesoriu executorul judecătoresc Roman Talmaci, nu s-a prezentat, procedura de citare a fost respectată. Prin cererea depusă la data de 18.03.2025, a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d.159).

Aprecierea instanței de judecată:

10. Audiind opinia participanților la proces, examinând cererea de chemare în judecată, analizând actele cauzei în raport cu dispozițiile legale și a probatoriului administrat, instanța de judecată consideră că acțiunea înaintată este parțial întemeiată și urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.
11. Conform prevederilor art.118 alin.(1),(3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

12. Potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
13. În conformitate cu art.130 alin.(1-3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei.
14. Astfel, instanța a constatat că prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 22.01.2009, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Sinigur Ștefan.

S-a încasat de la Agaev Radj în beneficiul lui Sinigur Ștefan datoria în mărime de 11 700 euro, penalitatea în mărime de 11 700 euro, precum și cheltuielile de judecată în mărime de 1000 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.34-35).

15. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02.12.2009, a fost respins apelul declarat de Agaev Radj, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 22.01.2009 (f.d.36-37).
16. Instanța reține că din momentul devenii hotărârii irevocabilă, au fost efectuate următoarele acțiuni:
17. La data de 05.10.2011, reprezentantul creditorului Sinigur Ștefan, a înainta spre executare silită documentele executorii nr.2-300/09 emise de Judecătoria Botanica, mun.Chișinău la 22.01.2009 (f.d.7-9, 69).
18. Prin încheierea executorului judecătoresc Talmaci Roman nr.003-447, 448, 449/1 din 05.10.2011, a fost intentată procedura de executare în temeiul documentelor executorii nr.2-300/09 din 22.01.2009, emise de Judecătoria Botanica, mun.Chișinău (f.d.69).
19. Prin procesul-verbal de conciliere nr.003-447/11 din 14.11.2011, executorul judecătoresc Talmaci Roman a convocat părțile în vederea încheierii unei tranzacții, însă acestea nu au ajuns la un acord, motiv pentru care creditorul a solicitat continuarea măsurilor de executare silită (f.d.76-77).
20. Prin procesul-verbal nr.003-588, 589r, 590/12 din 02.02.2012, executorul judecătoresc Talmaci Roman a aplicat sechestru asupra autoturismului de model Volvo 460 cu n/î ***** (f.d.80).
21. Prin încheierile executorului judecătoresc din 08.02.2012, au fost aplicate măsuri asiguratorii asupra bunurilor și mijloacelor bănești aparținând debitorului Agaev Radj (f.d.78-79, 83).
22. Prin demersurile din 29.01.2013 și 31.07.2017, executorul judecătoresc a solicitat aplicarea interdicției de părăsire a teritoriului Republicii Moldova față de Agaev Radj, pentru o perioadă de 6 luni (f.d.91-95).

23. Prin încheierile din 31.07.2017, executorul judecătoresc a aplicat noi măsuri asiguratorii în cadrul procedurii de executare inițiate în baza titlului executoriu nr.2-300/2009 din 22.01.2009 (f.d.97-98).
24. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 16.11.2017, a fost respins demersul executorului judecătoresc Talmaci Roman privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Agaev Radj (f.d.103-106).
25. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15.01.2018, a fost admis recursul declarat de avocatul Albu, reprezentantul creditorului Sinigur Ștefan. S-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 16.11.2017 și s-a emis o nouă încheiere prin care: s-a admis demersul executorului judecătoresc Talmaci Roman, s-a aplicat în privința debitorului Agaev Radj interdicție de a nu părăsi țara pe o perioadă de 6 luni (f.d.107-112).
26. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11.05.2018, Agaev Radj a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute la art.318 alin.(1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată o amendă în cuantum de 50 unități convenționale, echivalentul a 2 500 lei (f.d.113-116).
27. Prin citația din 19.02.2019, a fost obligat debitorul Agaev Radj de a se prezenta pentru data de 13.03.2019, ora 12:30, în vederea prezentării explicațiilor referitor la motivele neexecutării hotărârii judecătorești, precum și de a informa despre proveniența mijloacelor bănești achitate pentru procurarea biletelor pentru călătorii aeriene și terestre. La fel, s-a solicitat prezentarea în vederea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție în baza art.318 Cod contravențional (f.d.120).
28. Prin somația din 15.03.2019, executorul judecătoresc l-a obligat pe debitor să execute hotărârea judecătorească din 12.02.2019, emisă de Judecătoria Botanica, până la 26.03.2019 (f.d.127).
29. La 27.09.2019, executorul judecătoresc a sesizat Inspectoratul de Poliție Rîșcani pentru atragerea la răspundere penală a debitorului Agaev Radj, în temeiul art.320 alin.(1) Cod penal (f.d.130).
30. Prin scrisoarea din 29.04.2020, IP Rîșcani a informat despre pornirea urmăririi penale în cauza nr.2019021527, la data de 29.10.2019, în temeiul art.320 alin.(1) Cod penal.
31. Prin cererea din 22.02.2022, Agaev Radj a solicitat executorului judecătoresc încetarea procedurii de executare, motivând stingerea obligației (f.d.133-134).
32. Prin răspunsul din 03.03.2022, executorul judecătoresc a informat debitorul despre necesitatea achitării cheltuielilor de executare stabilite conform borderoului de calcul, urmând ca ulterior să fie analizată cererea privind încetarea executării (f.d.135).
33. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), din 30.10.2024, a fost respinsă contestația formulată de Agaev Radj împotriva răspunsului executorului din 03.03.2022 și cererea de încetare a procedurii de executare nr.003-58r/19 (f.d.28-33).
34. La data de 12.12.2024, avocatul Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica,

mun.Chișinău din 22.01.2009, încasarea prejudiciului în mărime de 60 932,03 euro, încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 lei (f.d.3-5).

35. Prin încheierea executorului judecătoresc din 20.01.2025, au fost instituite măsuri asiguratorii asupra conturilor debitorului Agaev Radj de la instituțiile financiare (f.d.140).
36. Tot la 20.01.2025, executorul judecătoresc a interpelat SRL „*****” cu privire la veniturile salariale ale debitorului, solicitând reținerea și consemnarea a 50% din sumele datorate debitorului în contul executorului judecătoresc (f.d.141).
37. Prin somația din 21.05.2025, executorul judecătoresc a somat Ministerul Finanțelor RM și Ministerul Justiției RM să nu efectueze plăți către Agaev Radj fără acordul său, aplicând totodată interdicția de înstrăinare în limita sumei de 22 000 euro și 1 000 lei (f.d.138-139).
38. *Referitor la solicitarea avocatului Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ştefan privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti*, instanța de judecată o consideră întemeiată și urmează a fi admisă, din considerentele ce succed.
39. Conform art.1 alin.(1) al *Legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești*, scopul legii este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Potrivit aliniatului (2) al aceluiași articol aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.
40. Conform prevederilor art.2 alin.(1) - (3) al aceleiași Legii, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

41. Prevederile art.4 alin.(1) al Legii nominalizate stipulează că sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în

termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

42. Prevederile art.1 alin.(2) al Legii nr.87 din 21.04.2011 stipulează că aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.
43. Articolul 6§1 din Convenţia Europeană prevede că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa.
44. Conform prevederilor art.70 Cod de executare, documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sânt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanţilor la procedura de executare, interesul creditorului şi conduita executorului judecătoresc.
45. Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 22.01.2009, a fost admisă parțial acțiunea înaintată Sinigur Ștefan.

S-a încasat de la Agaev Radj în beneficiul lui Sinigur Ștefan datoria în mărime de 11 700 euro, penalitatea în mărime de 11 700 euro, precum și cheltuielile de judecată în mărime de 1000 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.34-35).

46. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02.12.2009, a fost respins apelul declarat de Agaev Radj, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 22.01.2009. Decizia devenind irevocabilă la data de 05.02.2010 (f.d.36-37).
47. Articolul 2 Cod de executare stipulează că executorul judecătoresc asigură executarea silită a documentelor executorii în strictă conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative.
48. Art.10 Cod de executare prevede că executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile.
49. Astfel, deși executorul judecătoresc Roman Talmaci a întreprins un șir de măsuri în vederea executării documentelor executorii, acestea nu au fost executate până în prezent, întreaga perioadă de neexecutare datorându-se pasivității și inacțiunilor manifestate de debitorul Agaev Radj, contrar prevederilor art.44 alin.(3) al Codului de executare care prevede că debitorul este obligat să execute documentul executoriu.
50. Acțiunile executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare sânt strict determinate de lege și nu pot fi depășite de cerințele creditorului procedurii de executare în vederea obținerii unui rezultat sau determina debitorul să execute documentul executoriu.

51. Instanța de judecată reiterează că în cauza Prodan contra Moldovei, CtEDO a statuat că, articolul 6 § 1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile şi obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal; în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigii civile, constituie un aspect. Totuși, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părţi.
52. Executarea unei hotărâri sau decizii, indiferent de instanță, trebuie să fie considerată ca făcând parte integrantă din „proces” în sensul art.6 din Convenție (cauza Hornsby vs.Grecia, hotărârea din 19 martie 1997, § 40). CtEDO consideră că omisiunea autorităților de a se conforma într-un termen rezonabil unei decizii definitive, poate determina încălcarea art.6 §1din Convenție.
53. Astfel, executarea trebuie înțeleasă ca aducerea la îndeplinire a unei hotărîri judecătorești executabile. Independența judiciară și dreptul la un proces echitabil sînt lipsite de conținut dacă hotărîrea nu este executată.
54. Prin urmare, instanța de judecată notează că până în prezent, debitorul Agaev Radj nu a executat integral hotărârea judecătorească irevocabilă, fiind efectuată o achitare parțială de 1 400 euro.
55. În cadrul ședinței de judecată, partea reclamantă a prezentat un extras din Registrul bunurilor imobile, prin care se atestă că debitorul Agaev Radj în anul 2017 a vândut un bun imobil în ***** (f.d.152).
56. La fel, în cererea înaintată, avocatul indică că intuiește că este o vânzare fictivă, însă instanța menționează că nu a fost prezentată nici o probă ce ar atesta că creditorul și avocatul și-au exercitat drepturile sale de a contesta tranzacția de vânzare, dacă consideră că este o fictivitate.
57. Instanța de judecată relevă că procedura de executare trebuie să fie implementată în acord cu drepturile și libertățile fundamentale, urmând a fi rapidă și eficientă, însă s-a constatat că executarea integrală a hotărârii nu a avut loc.
58. Deși executorul judecătoresc a întreprins toate măsurile legale de executare în cadrul procedurii de executare, totuși se atestă că nu a avut loc a executare integrală a hotărârii judecătorești și luând în considerare perioada îndelungată de neexecutare, se notează că este o încălcare a drepturilor reclamantului Sinigur Ștefan la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 22.01.2009.
59. *Referitor la solicitarea avocatului Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan privind încasarea prejudiciului în mărime de 60 932,03 euro și încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei*, instanța de judecată conchide următoarele.
60. Prevederile art.5 alin.(1) al Legii sus numite stipulează că în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei

satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.

61. Referitor la solicitarea avocatului Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 60 932,03 euro, acesta în cererea de chemare în judecată a făcut referire la prevederile art.24 Cod de executare și art.942 Cod civil.
62. Conform prevederilor art.942 alin.(1) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.
63. Prevederile art.24 Cod de executare stipulează că la cererea creditorului, **executorul judecătoresc este în drept să calculeze şi să încaseze dobînzile**, penalităţile şi alte sume rezultate din întîrzierea executării, în funcţie de rata inflaţiei şi în conformitate cu art.942 din Codul civil. Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întîrzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deţine documentul executoriu prin care se stabileşte obligaţia principală, pînă la stingerea acesteia. Sumele menţionate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanţa a devenit exigibilă (scadentă) şi pînă la data plăţii efective a obligaţiei cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă şi durata suspendării procedurii de executare, în condiţiile prevăzute de prezentul cod.
64. Instanța de judecată notează că avocatul Albu Vasile a prezentat un calcul al dobânzii de întârziere efectuat și preluat de pe portalul Prolex, calculând dobânda de întârziere la suma de 23400 euro pe perioada 22.02.2009 – 11.09.2024 la rata de bază a BNM, ceea ce a constituit suma de 60 932 euro (f.d.14).
65. La întrebarea instanței de ce a fost calculată dobânda de întârziere la suma de 23 400 euro și la rata de bază a BNM, avocatul Albu Vasile nu a dat un răspuns cert.
66. Instanța de judecată menționează că din suma de 23 400 euro au fost achitați 1 400 euro, precum și nu poate fi calculată suma dobânzii de întârziere la rata de bază a BNM la valuta Euro, din moment ce rata de bază a BNM se aplică la valuta națională Leu conform Legii nr.548 din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.
67. Totodată, reieșind din prevederile legale la care a făcut referire avocatul Albu Vasile, instanța de judecată atestă că calcularea și încasarea dobânzii de întârziere în baza art.24 Cod de executare este prerogativa executorului judecătoresc doar la cererea creditorului.
68. Din considerentele expuse, instanța de judecată va respinge solicitarea avocatului Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 60 932,03 euro.
69. Referitor la solicitarea avocatului Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei, instanța expune următoarele.
70. Conform art.2 alin.(6) al Legii nr.87 din 21.04.2011, mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la

executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

71. Potrivit dispoziţiilor art.2037 alin.(1) Cod civil, mărimea compensaţiei pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacţie persoanei vătămate.
72. Astfel, coroborând prevederile legale precitate, la circumstanțele de fapt ale cauzei, instanța de judecată atestă că ca urmare a constatării faptului încălcării dreptului reclamantului Sinigur Ștefan la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curți de Apel Chișinău din 22.01.2009, urmează a decide și asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral.
73. Prin urmare, instanța de judecată la stabilirea cuantumului despăgubirii morale va lua în considerare interesul reclamantului în executarea hotărârii judecătorești al cărei beneficiar este, precum și durata de neexecutare care este una considerabilă.
74. Totodată, nu poate fi reținută invocarea avocatului Albu Vasile încălcarea față de reclamant a dreptului la viață, dreptului la un proces echitabil, etc.
75. Invocarea dreptului la viață, de regulă are loc atunci când, s-a produs decesul persoanei în condiții neclare, ori statul are obligația de a proteja viața oricărei persoane indiferent de circumstanțe, prin excluderea factorilor de abuz sau pericol, care pot avea urmări iremediabile.
76. După cum rezultă din acțiune reclamantul este în viață și nu este clar cum poate fi invocat încălcarea dreptului la viață, în contextul în care nu a fost prezentat un probatoriu ce ar atesta că există un pericol pentru viața acestuia.
77. În partea invocării accesului liber la justiție, se menționează că dreptul de acces la un tribunal și din perspectiva CEDO, nu este un drept absolut și poate fi limitat prin necesitatea realizării unor condiții obiective de acces la instanța de judecată.
78. La caz, nu poate fi dedus prin probe că reclamantul a fost lipsit de posibilitatea de a se adresa în instanța de judecată în mod liber, iar în contextul procedurii de executare, nu se atestă că primul a fost într-un fel îngrădit în contestarea acțiunilor executorului judecătoresc în instanța de judecată sau înaintarea unei acțiuni conexe cu procedura de executare pe condiții generale.
79. Nu poate fi reținut argumentul invocat de avocatul Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan în susținerea prejudiciului moral că reclamantul a fost afectat fiind pe coridoarele organelor de drept chiar și cu statut de creditor în locul compătimirii a suportat privirile disprețuitoare și replicile acide ale funcționarilor organelor statului, a debitorului și a reprezentanților lui.

80. Argumentul nominalizat este unul declarativ și generalizat, fiind expus doar de avocat și nefiind probat, nefiind prezentată nici o plângere din moment ce indică că reclamantul fost afectat prin replici acide de funcționarii organului statului.
81. Nu poate fi reținut argumentul invocat de avocatul Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan în susținerea prejudiciului moral că din cauza neexecutării hotărârii copiii minori a acestuia au crescut în limita nevoilor și sărăciei.
82. În prim plan se atestă că în susținerea argumentului dat nu a fost prezentată nici o probă confirmativă ce ar atesta starea financiară a familiei date, acte ce ar atesta că au beneficiat de ajutoare materiale, sociale, în contextul în care se invocă starea deplorabilă (sărăcia) de creștere a copiilor minori. În plan doi, se atestă că reclamantul benevol a transmis suma de bani debitorului, nu a fost impus de a transmite suma dată de bani, astfel, transmiterea benevolă a sumei, prezumă faptul că reclamantul cunoștea situația sa financiară și nu putea să transmisă toți banii din familie, lăsând copiii săi minori fără surse de întreținere.
83. Totodată, instanța de judecată reieșind din faptul constatării încălcării dreptului lui Sinigur Ștefan la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 22.01.2009 și reieșind din criteriile prevăzute de lege pentru determinarea unei reparații echitabile a prejudiciului moral solicitat, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a survenit neexecutarea, precum şi de pretențiile invocate, de complexitatea cauzei, de comportamentul părților, de durata încălcării, instanța de judecată consideră că suma de 50 000 lei pentru reclamant, acordată cu titlu de prejudiciu moral, este una echitabilă și proporțională cu suferințele și disconfortul psihic și emoțional cauzate de neexecutarea hotărârii judecătorești.
84. Instanța relevă și faptul că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echităţii.
85. În temeiul Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, iar cuantumul despăgubirilor trebuie în aşa fel stabilit, încât să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimă.
86. Astfel, având în vedere că sumele de bani care se acordă cu titlu de daune morale trebuie să fie cu efect compensatoriu, să poată fi calificate numai ca despăgubiri și să nu constituie venituri nejustificate, instanța de judecată consideră necesar de a repara prejudiciul moral, cauzat reclamantului, într-un cuantum rezonabil și justificat.
87. Prin urmare, instanța consideră că suma de 300 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, pretinsă de reclamant, este una exagerată și în acest sens, consideră necesar de a încasa cu titlu de prejudiciu moral suma de 50 000 lei, aceasta fiind una rezonabilă și echitabilă în coraport cu dreptul încălcat.
88. Din considerentele expuse, instanța de judecată va dispune încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Sinigur Ștefan, a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

89. *Referitor la solicitarea avocatului Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ştefan privind încasarea cheltuielilor de judecată*, instanța de judecată expune următoarele.
90. Conform prevederilor art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
91. În conformitate cu art.96 alin.(1-1[1]) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
92. Pentru justificarea cheltuielilor de judecată în legătură cu acordarea asistenței juridice de către avocatul Albu Vasile, au fost prezentate bonurile de plată din 13.12.2024 și 21.02.2025, potrivit căruia avocatului i-a fost achitată în total suma de 10 000 lei pentru prestarea serviciilor de asistență juridică (f.d.153-154).
93. Conform prevederilor art.235 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanţii la pledoarii nu au dreptul să apeleze în luările lor de cuvînt la circumstanţe neexaminate de instanţă şi nici la probe neelucidate în şedinţă de judecată dacă nu s-au referit la astfel de circumstanţe şi probe în declaraţiile lor de pînă la finalizarea examinării cauzei în fond.
94. În pledoarii, avocatul Albu Vasile a făcut referire la două sume a asistenței juridice, inițial a solicitat suma de 10 000 lei, ulterior a invocat suma de 15 500 lei, însă instanța se va referi doar la circumstanțele și probele examinate în cadrul ședinței de judecată.
95. Astfel, instanța de judecată va dispune încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Sinigur Ștefan, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 lei în baza bonurilor de plată din 13.12.2024 și 21.02.2025, fiind o sumă reală, necesară și rezonabilă.
96. Din considerentele expuse raportate la normele de drept legale, instanța de judecată va admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan, din motivele expuse mai sus.
97. În conformitate cu prevederile art.238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan către Ministerul Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Talmaci Roman privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 22.01.2009, încasarea prejudiciului în mărime de 60 932,03 euro, încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 lei.

Se constată încălcarea dreptului lui Sinigur Ștefan la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 22.01.2009.

Se încasează de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Sinigur Ștefan, c/p *****, prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei (cincizeci mii) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 lei (zece mii) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Albu Vasile, reprezentantul reclamantului Sinigur Ștefan, se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru), de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Violeta Gîrleanu**